

สูตรตรีโกณมิติ จากหนังสือคณิตศาสตร์ปรัญ เล่มที่ 31 โลกตรีโกณมิติ

ฟังก์ชัน	โดเมน	เรนจ์
sin	$(-\infty, \infty)$	$[-1, 1]$
cos	$(-\infty, \infty)$	$[-1, 1]$
tan	$(-\infty, \infty) - \{\theta \mid \cos \theta = 0\}$	$(-\infty, \infty)$
cosec	$(-\infty, \infty) - \{\theta \mid \sin \theta = 0\}$	$(-\infty, -1] \cup [1, \infty)$
sec	$(-\infty, \infty) - \{\theta \mid \cos \theta = 0\}$	$(-\infty, -1] \cup [1, \infty)$
cot	$(-\infty, \infty) - \{\theta \mid \sin \theta = 0\}$	$(-\infty, \infty)$

ฟังก์ชัน	โดเมน	เรนจ์
arcsin	$[-1, 1]$	$[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$
arccos	$[-1, 1]$	$[0, \pi]$
arctan	$(-\infty, \infty)$	$(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$
arccot	$(-\infty, \infty)$	$(0, \pi)$
arcsec	$(-\infty, -1] \cup [1, \infty)$	$[0, \frac{\pi}{2}) \cup (\frac{\pi}{2}, \pi]$
arccosec	$(-\infty, -1] \cup [1, \infty)$	$[-\frac{\pi}{2}, 0) \cup (0, \frac{\pi}{2}]$

$$\sin^2 A + \cos^2 A = 1$$

$$1 + \tan^2 A = \sec^2 A$$

$$1 + \cot^2 A = \operatorname{cosec}^2 A$$

$$\sin(A + B) = \sin A \cos B + \sin B \cos A$$

$$\sin(A - B) = \sin A \cos B - \sin B \cos A$$

$$\cos(A + B) = \cos A \cos B - \sin A \sin B$$

$$\cos(A - B) = \cos A \cos B + \sin A \sin B$$

$$\tan(A + B) = \frac{\tan A + \tan B}{1 - \tan A \tan B}$$

$$\cot(A + B) = \frac{\cot A \cot B - 1}{\cot A + \cot B}$$

$$\tan 2A = \frac{2 \tan A}{1 - \tan^2 A}$$

$$\sin 2A = 2 \sin A \cos A$$

$$\sin 2A = \frac{2 \tan A}{1 + \tan^2 A}$$

$$\cos 2A = \cos^2 A - \sin^2 A = 1 - 2 \sin^2 A = 2 \cos^2 A - 1$$

$$\cos 2A = \frac{1 - \tan^2 A}{1 + \tan^2 A}$$

$$\sin^2 \frac{A}{2} = \frac{1 - \cos A}{2}$$

$$\cos^2 \frac{A}{2} = \frac{1 + \cos A}{2}$$

$$\tan^2 \frac{A}{2} = \frac{1 - \cos A}{1 + \cos A}$$

$$\sin 3A = 3 \sin A - 4 \sin^3 A$$

$$\cos 3A = 4 \cos^3 A - 3 \cos A$$

$$\sin(n\pi + (-1)^n \theta) = \sin \theta$$

$$\cos(2n\pi \pm \theta) = \cos \theta$$

$$\tan(n\pi - \theta) = -\tan \theta$$

$$\sin(n\pi + \theta) = (-1)^n \sin \theta$$

$$\cos(n\pi + \theta) = (-1)^n \cos \theta$$

$$\tan(n\pi + \theta) = \tan \theta$$

$$\sin A + \sin B = 2 \sin \frac{A+B}{2} \cos \frac{A-B}{2}$$

$$2 \sin A \cos B = \sin(A + B) + \sin(A - B)$$

$$\sin A - \sin B = 2 \sin \frac{A-B}{2} \cos \frac{A+B}{2}$$

$$2 \cos A \sin B = \sin(A + B) - \sin(A - B)$$

$$\cos A + \cos B = 2 \cos \frac{A+B}{2} \cos \frac{A-B}{2}$$

$$2 \cos A \cos B = \cos(A + B) + \cos(A - B)$$

$$\cos A - \cos B = -2 \sin \frac{A+B}{2} \sin \frac{A-B}{2}$$

$$2 \sin A \sin B = \cos(A - B) - \cos(A + B)$$

$$\text{หรือ } 2 \sin \frac{A+B}{2} \sin \frac{B-A}{2}$$

สูตรตรีโกณมิติ จากหนังสือคณิตศาสตร์ปรัญ เล่มที่ 31 โลกตรีโกณมิติ

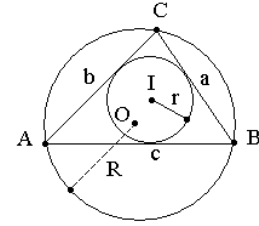
ΔABC มี a, b, c เป็นความยาวด้านตรงข้ามมุม A, B, C ตามลำดับ

$$\Delta = \text{พื้นที่ } \Delta ABC = \sqrt{s(s-a)(s-b)(s-c)} \quad \text{เมื่อ } s = \frac{a+b+c}{2}$$

$$\Delta = \frac{1}{2} ab \sin C = \frac{1}{2} ac \sin B = \frac{1}{2} bc \sin A$$

$R =$ รัศมีวงกลมล้อมรอบ ΔABC และ $r =$ รัศมีวงกลมแนบใน ΔABC

$$\Delta = rs = \frac{abc}{4R}, \quad r = 4R \sin \frac{A}{2} \sin \frac{B}{2} \sin \frac{C}{2}$$

กฎของไซน์ $\frac{\sin A}{a} = \frac{\sin B}{b} = \frac{\sin C}{c} = \frac{2\Delta}{abc}$ และ $2R = \frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C}$ และ $R = \frac{abc}{4\Delta}$

กฎของโคไซน์ $c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cos C$ หรือ $\cos A = \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc}$

$$b^2 = a^2 + c^2 - 2ac \cos B \quad \text{หรือ} \quad \cos B = \frac{a^2 + c^2 - b^2}{2ac}$$

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A \quad \text{หรือ} \quad \cos C = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2ab}$$

$$\sin \frac{A}{2} = \sqrt{\frac{(s-b)(s-c)}{bc}} \quad \sin \frac{B}{2} = \sqrt{\frac{(s-a)(s-c)}{ac}} \quad \sin \frac{C}{2} = \sqrt{\frac{(s-a)(s-b)}{ab}}$$

$$\cos \frac{A}{2} = \sqrt{\frac{s(s-a)}{bc}} \quad \cos \frac{B}{2} = \sqrt{\frac{s(s-b)}{ac}} \quad \cos \frac{C}{2} = \sqrt{\frac{s(s-c)}{ab}}$$

$$\tan \frac{A}{2} = \sqrt{\frac{(s-b)(s-c)}{s(s-a)}} \quad \tan \frac{B}{2} = \sqrt{\frac{(s-a)(s-c)}{s(s-b)}} \quad \tan \frac{C}{2} = \sqrt{\frac{(s-a)(s-b)}{s(s-c)}}$$

เอกลักษณ์ตรีโกณมิติเกี่ยวกับ ΔABC

(ศึกษาเพิ่มเติม บทที่ 5.)

1. $\sin A + \sin B + \sin C = 4 \cos \frac{A}{2} \cos \frac{B}{2} \cos \frac{C}{2}$

2. $\cos A + \cos B + \cos C = 1 + 4 \sin \frac{A}{2} \sin \frac{B}{2} \sin \frac{C}{2}$

3. $\tan A + \tan B + \tan C = \tan A \tan B \tan C$

อสมการ sin, cos, tan สำหรับ $x_1, x_2, \dots, x_n \in (0, \frac{\pi}{2})$ จะได้

(ศึกษาเพิ่มเติม บทที่ 10.)

1. $\frac{\sin x_1 + \sin x_2 + \dots + \sin x_n}{n} \leq \sin \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$

2. $\sqrt[n]{\sin x_1 \sin x_2 \dots \sin x_n} \leq \sin \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$

3. $\frac{\cos x_1 + \cos x_2 + \dots + \cos x_n}{n} \leq \cos \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$

4. $\sqrt[n]{\cos x_1 \cos x_2 \dots \cos x_n} \leq \cos \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$

5. $\frac{\tan x_1 + \tan x_2 + \dots + \tan x_n}{n} \geq \tan \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$ (ทุกสมการเป็นจริง ก็ต่อเมื่อ $x_1 = x_2 = \dots = x_n$)

สูตร $\cos n\theta$ และ สูตรผลคูณของ sin

ทบ. 14.1 n เป็นจำนวนเต็มบวก

$$\begin{aligned} \cos n\theta = & 2^{n-1} \cos^n \theta - n 2^{n-3} \cos^{n-2} \theta + \frac{n(n-3)}{2!} 2^{n-5} \cos^{n-4} \theta - \frac{n(n-4)(n-5)}{3!} 2^{n-7} \cos^{n-6} \theta \\ & + \frac{n(n-5)(n-6)(n-7)}{4!} 2^{n-9} \cos^{n-8} \theta - \frac{n(n-6)(n-7)(n-8)(n-9)}{5!} 2^{n-11} \cos^{n-10} \theta + \dots \end{aligned}$$

ทบ. 13.4 $\sin \frac{\pi}{n} \sin \frac{2\pi}{n} \sin \frac{3\pi}{n} \dots \sin \frac{(n-1)\pi}{n} = \frac{n}{2^{n-1}}$

n เป็นจำนวนเต็มบวก และ $n > 1$

ทบ. 14.17 $\sin \frac{\pi}{2n} \sin \frac{3\pi}{2n} \sin \frac{5\pi}{2n} \dots \sin \frac{(n-4)\pi}{2n} \sin \frac{(n-2)\pi}{2n} = \sqrt{\frac{1}{2^{n-1}}}$

n เป็นจำนวนเต็มบวกคี่

ทบ. 14.19 $\sin \frac{\pi}{2n} \sin \frac{3\pi}{2n} \sin \frac{5\pi}{2n} \dots \sin \frac{(n-3)\pi}{2n} \sin \frac{(n-1)\pi}{2n} = \sqrt{\frac{1}{2^{n-1}}}$

n เป็นจำนวนเต็มบวกคู่